

XVIII. školsko natjecanje u poznavanju hrvatskoga jezika

8. veljače 2013.

prvi (I.) razred

Zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

Broj bodova:

80

Upute natjecateljicama/natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pazorno ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecateljica/natjecatelj zaporku piše na bijelu i žutu omotnicu i na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pazorno pročitati.
5. Pazorno treba slijediti upute koje su zadatkom zadane.
6. Rješenja se pišu tintom (crnom ili plavom) na za to predviđena mjesta.
7. Nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje po testu (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, valja se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Da bi se uvažili, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima.
9. Da bi se uvažili, odgovori trebaju biti napisani pravopisno i gramatički točno.
10. Nakon završetka pisanja testa, test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članici/članu povjerenstva.
11. Natjecateljica/natjecatelj imaju pravo uvida u test nakon objave privremene ljestvice poretka i pravo na pisanu žalbu.

Želimo ti uspjeh na natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____

(predsjednik Školskoga povjerenstva)

2. _____

(član Školskoga povjerenstva)

3. _____

(član Školskoga povjerenstva)

1. Zaokruži riječi koje treba pisati velikim početnim slovom.

znameniti zapis popa martinca o bitci na krbavskom polju nalazi se u drugom novljanskom brevijaru. prijevod s izvornika na suvremeni hrvatski jezik, koji je obavio akademik stjepan damjanović, glasi: „ ja mnogogrješni pop martinac, plemenom lapčanin, pošto mi je bog dao, ovako ponizno dovrših ove knjige, sjedeći u svojoj kući u grobniku, budući u punom crkvenom beneficiju kod časnoga muža gospodina davida, župnika grobničkoga, u vrijeme svetoga oca u bogu pape aleksandra šestoga, i u vrijeme maksimilijana kralja rimskoga, i u vrijeme kralja laclava češkoga i ugarskoga, i u vrijeme našega gospodina kneza bernardina frankapana i njegovih sinova kneza matije i kneza kristofora i kneza fernata, i u duhovnom (smislu) našega gospodina i oca, gospodina biskupa kristofora dubrovčanina, biskupa modruškoga i krbavskoga i ostalo. i ja pop martinac višeimenovani pisah ovo crkvi blažene djevice marije i njezinu samostanu pod novim vinodolskim ...“

5	
---	--

2. Razvrstaj sve tražene vrste riječi iz stihova.

(Ako se neka riječ ponavlja, potrebno ju je svaki puta ispisati.)

Nokturno

(.....)

Ja ne znam da li živi ljudi znaju
do čega se danas rasplinulo sve:
mjesec i nebo, oblaci i zvijezde?
Palikuće noćas nad planetom jezde
i pale sve što stignu: sudbine i ljude,
a sve se ljudsko svelo na staklen pogled,
na suzu u oku pjesnika i lude.

Miroslav Krleža

zamjenice: _____

prilozi: _____

prijedlozi: _____

veznici: _____

čestice: _____

5	
---	--

10	
----	--

3. Razvrstaj u tablicu sve glagolske oblike iz teksta.

Sunce još nije izvirilo niti je zora rudjela kad joj žene počеше odmicati. Osjetivši kako je napušta snaga, gledala ih je znajući da ih neće stići. Zaostavši, razmišljala je o tome kako će ih ljudi dočekati kada budu ušle u selo. Zapne joj noga i padne na prsa. Htjela je dići se, ali ne mogaše. Kako bi se odriješila, zamahnu rukama i bila bi uspjela da nije nehotice otvorila mješinu. Voda bijaše otjecala, a s njom otjecaaše i njezin trud.

infinitiv	
prezent	
perfekt	
aorist	
imperfekt	
pluskvamperfekt	
futur I.	
futur II.	
kondicional I.	
kondicional II.	
glagolski prilog sadašnji	
glagolski prilog prošli	

6	
---	--

4. Upiši rečenične i pravopisne znakove.

Ljudevit Gaj rodio se u Krapini 8 srpnja 1809

I kuću i polje i livadu i konje sve su to prodali

Što vam je Vjerujete li da vas i dan danas ljubim upita Izabela

3	
---	--

9	
---	--

5. Razvrstaj tražene rečenične dijelove iz rečenice.

Grčka priča kaže da je ruža niknula na morskoj obali kad je tamo došla božica ljepote.

subjekti: _____

predikati: _____

priložne oznake: _____

atributi: _____

4	
---	--

6. Oblikuj imenice od pridjevskih osnova dodavanjem sufiksa *-oća*.

Neki ljudi (slijep)_____ i (gluh)_____ ne gledaju kao

životnu (težak) _____ .

Iznenadila ga je (blijed)_____ njezina lica.

2	
---	--

7. Napiši faze primanja poruke u primatelja.

a) _____

b) _____

c) _____

1	
---	--

8. Zadatak se sastoji od dvaju dijelova.

a) Nastavi nizati fonološke oprjeke.

b) U riječima odgovarajućim zagradama označi foneme koji uvjetuju različito značenje riječi.

muk - _____ - _____ - _____

2	
---	--

9	
---	--

9. U potpunosti sljedeću tvrdnju.

Po tome je li zračnoj _____ koja izlazi iz _____ prolaz
otvoren ili se zatvara, djelomično ili potpuno, glasovi se dijele na
_____ i _____.

2	
---	--

10. Zaokruži u rečenici sve zapornike (praskave ili eksplozivne zatvornike).

Bolje da nitko ne čuje graju u polju.

1	
---	--

11. Zaokruži zubnounsne glasove.

Moj brat svira frulu.

1	
---	--

12. Zadatak se sastoji od dvaju dijelova.

- a) Zaokruži u rečenici sve što je gramatički ili pravopisno pogrešno napisano.
- b) Prepiši rečenicu ispravno.

Maricine ruke skrivaše se u dubokim đepovima iznošena kaputa.

.

2	
---	--

6	
---	--

17. Zadatak se sastoji od dvaju dijelova.

a) Na prazne crte upiši foneme koji nedostaju.

b) Kako se zove jezična pojava koja omogućuje ispravno primanje poruke?

Tražim __onac da zašijem dugme.

Tražim __onac za kuhanje.

jezična pojava: _____

2	
---	--

18. Rastavi okomitim crtama riječi na slogove.

Othrvali su se problemima.

Cijeli dan čekaju lijepo vrijeme.

2	
---	--

19. Rastavi riječi u tablici na morfeme.

primorski	
poglavar	
žurno	
pjevati	

4	
---	--

8	
---	--

20. Podcrtaj sve sklonjive riječi i uobičajenim oznakama (N, G, D, A, V, L, I) odredi padeže.

Gledao sam jedno stabalce kroz prozor biblioteke higijenskoga zavoda.

Bilo je divno s onim kapima kiše koje su blistale na suncu. Stabalce mi se pričinilo

simbolom čovjeka u sreći i nesreći.

4	
---	--

21. Odredi glasovne promjene u sljedećim riječima. Pazi na redosljed.

kruščić	
grablje	
zelembać	
obraščić	

4	
---	--

22. Upiši na crte č ili ć.

U vo__njaku zuje zla__ane p__ele.

Za blagdane __u ispe__i makovnja__u i kola__i__e.

Oto__anin ima __am__i__, a na pram__i__u ru__ni__i__.

Da pri__vrstiš sli__icu, trebaš __avli__ i __eki__.

2	
---	--

10	
----	--

23. Upiši na crte dž ili đ.

Kosu su obojili u boju patli__ana, svezali je u pun__e, navukli __empere, namazali kan__e. __ipom su se odvezli do __akova i pokupili __ur__icu. Slušali su __ez, pili __us od __umbira i __ipali do zore. Noću su bili __ezeri, a jutrom __aci.

2	
---	--

24. Zadatak se sastoji od dvaju dijelova.

a) Upiši na crte odgovarajuće foneme.

b) Upotpuni tvrdnju tako da bude točna.

ra__pjevati, po__predsjednik, kosi__ba, naru__ba, gla__ko.

Upisani fonemi rezultat su glasovne promjene _____.

2	
---	--

25. Upiši na crte ije, je, e ili i.

C__ne se pišu u c__niku, a oc__ne u imeniku.

Male su r__ke r__čice, a male r__či su r__čce.

Pod__li od__l na dva d__la i smjesti se u jedan d__o.

Čov__kovo je lice najl__pši komadić sv__ta.

3	
---	--

26. Podcrtaj riječi u kojima je ije/je nastao kao odraz (refleks) jata.

dijete, svijeća, crijep, nije, dijeta, svjetlo, ljepota

1	
---	--

8	
---	--

**27. Popuni tablicu. Odredi koje su se glasovne promjene dogodile u genitivu jednine.
Pazi na redoslijed glasovnih promjena.**

nominativ jednine	genitiv jednine	glasovne promjene
hrbat		
čavao		
bogac		
ličilac		

4	
---	--

28. Od dvaju ponuđenih oblika zaokruži pravopisno točan oblik.

- a) Pogledaj u rječnik / riječnik.
- b) Udaljenost možeš izmjeriti / izmijeriti metrom.
- c) Za svaki problem treba naći rješenje / riješenje.
- d) Napravi tjesto / tijesto za savijaču.

2	
---	--

29. Napiši grafijske ostvaraje ovih fonetskih ostvaraja.

[krosprozor] _____

[precjednik] _____

[beščega] _____

3	
---	--

9	
---	--

30. Poredaj jezične jedinice tako da kreneš od najveće.

morfem, tekst, riječ, fonem, rečenica

1	
---	--

31. Napiši kratice zadanih riječi.

gospođica _____ fratar _____ pluskvamperfekt _____

velečasni _____ doktor _____ ove godine _____

2	
---	--

3	
---	--

80	
----	--